

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР.....	11
Први део	
УВОД У ПРАВНУ НАУКУ (Појмовни апарат).....	1
О држави	5
О суверености	6
О праву	6
Приватно право	7
Јавно право.....	8
Правна норма.....	9
Правна установа	9
Правне чињенице	10
Правни однос.....	10
Правни субјекти	11
О правној способности	13
О пословној способности	14
Правни акт	16
Правна снага	17
Кодификација	17
Унификација	18

Други део**ОСНОВЕ САОБРАЋАЈНОГ ПРАВА..... 19**

Појам и друштвени значај саобраћаја	21
Особине савременог саобраћаја.....	22
Појам, предмет и метод проучавања саобраћајног права	22
Извори саобраћајног права.....	23
Међународни извори	23
Унутрашњи извори	24
Аутономни извори	24
Превозне исправе у саобраћају	25
О возарини	26
Правни положај примаоца у транспорту робе	27
Одговорност превозиоца	28
Основ одговорности превозиоца	28
Врсте одговорности	29
Период трајања одговорности	30
Одговорност за помоћника.....	31
Правна природа одговорности.....	31
Ограничење и проширење одговорности превозиоца	33
О накнади штете.....	34
Начин процењивања висине штете	35
Царинске олакшице у међународном транспорту робе	36
Врсте саобраћаја.....	38
Улога шпедиције у саобраћају.....	39
Значај транспортног осигурања у саобраћају	39

Трећи део**ПОМОРСКИ САОБРАЋАЈ..... 41**

Појам и одлике поморског права.....	43
Извори поморског права.....	46
Закони и други позитивни прописи	46
Обичаји и лучке узансе.....	49
Конвенције и други међународни акти.....	50
Судска пракса и правна теорија.....	53

Појам и индивидуализација брода	54
О имену брода	56
Упис брода	57
Државна припадност брода	59
Способност брода	62
Баждарење брода	63
Бродске исправе и књиге	65
Луке и пристаништа	67
Стварна права на броду	72
Појам и значај стварних права на броду	72
Стварно-правне карактеристике брода	72
Својина брода	74
Сусвојина на броду	75
Заједничка својина на броду	76
О хипотеци на броду	77
Настанак и престанак хипотеке на броду	78
Домашај хипотеке на броду	79
Привилегије на броду	79
Уговори о искоришћавању бродова	82
Подела уговора о искоришћавању бродова	84
Правни извори за уговоре о искоришћавању бродова	86
Уговори о превозу ствари бродом	86
Бродски и возарски уговор	88
О бродарском уговору	88
Бродарски уговор на време	89
Бродарски уговор на путовање	89
Подбродарски уговор	90
О поморско-возарском уговору	91
Испуњење уговора о превозу ствари бродом	92
Обавезе бродара пре укрцаја	92
Довођење и постављање уговореног брода	92
Оспособљавање брода	92
Пажња уредног бродара	93
Постављање брода на место укрцаја	93
Постављање брода на време	94
Издавање писма спремности	94
Обавезе наручиоца (крцатеља) пре укрцаја	95
Обезбеђење места укрцаја	95
Предаја робе на превоз	95

Опште ограничење одговорности у поморској пловидби према нашем праву	125
Опште ограничење одговорности у унутрашњој пловидби према нашем праву	127
Фонд ограничене одговорности.....	128
Одговорност поморског бродара за терет	131
Два основа одговорности поморског бродара за штету на терету	131
Претпоставке за наступање одговорности бродара по основу уговора о превозу	132
Посебни случајеви неодговорности бродара за штету на терету.	133
Одговорност поморског бродара за закашњење	135
Обавезност правила о одговорности бродара	135
Поступак за утврђивање штете	136
Одмеравање висине накнаде штете.....	136
Ограничење одговорности поморског бродара за терет	137
Уговор о превозу путника и пртљага морем и унутрашњим пловним путевима	138
Обавезе бродара	138
Обавезе путника	140
Одговорност бродара за штете због смрти или телесне повреде путника.....	140
Превоз пртљага бродом.....	141
Уговор о тегљењу.....	143
Обавезе странака из уговора о тегљењу	144
Почетак и завршетак тегљења	145
Обавезе бродара тегљача	145
Обавезе бродара тегљеног брода.....	147
Правна природа уговора о тегљењу	148
Одговорност код уговора о тегљењу.....	149
Уговор о поморској агенцији	149
Појам и врсте поморског агента	150
Правни извори	151
Пловидбене незгоде	152
Појам и врсте хаварија.....	152
Извори права.....	153
Заједничке хаварије	154

Историјат	155
Услови за настанак заједничке хаварије.....	157
Типични случајеви заједничких хаварија у пракси.....	160
Ликвидација заједничких хаварија.....	163
Судар бродова.....	166
Појам и извори права.....	166
Скривљени и неискривљени судари бродова.....	167
Накнада штете због судара бродова.....	168
Спасавање на мору и унутрашњим водама	170
Појам и извори права.....	170
Обавеза спасавања	170
Имовинско-правни односи у вези са спасавањем.....	172
Вађење потонулих ствари	173
Одговорност за загађивање мора уљем	175
О уговору о превозу унутрашњим пловним путевима.....	177
Правно регулисања саобраћаја на Дунаву.....	179
Врсте речног превоза.....	183
Одговорност бродара.....	183

Четврти део

ПРАВО У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ	187
Улога и значај железничког саобраћаја	189
Међународно-правно регулисање железничког саобраћаја.....	190
Организација железничког саобраћаја.....	192
Правни режим железничких превозних путева	194
Правни режим железничких возила	197
Правни положај железничког транспортера	200
Врсте превоза на железници	201
Пријављивање међународног железничког превоза робе.....	202
Међународни железнички товарни лист.....	204
Уговори о превозу ствари железницом.....	210
Закључење уговора о превозу ствари железницом.....	212
Обавезе железничког превозиоца.....	213

Одговорност железничког превозиоца	221
Права железничког превозиоца	224
а) Право на превознину	225
б) Право на накнаду трошкова	226
в) Право ретенције и право залогe као обезбеђења уговорних захтева	226
Престанак уговора.....	227
Уговор о железничком превозу путника	228
Уговор о железничком превозу пртљага	232

Пети део

ПРАВО У ДРУМСКОМ САОБРАЋАЈУ..... 235

Улога и значај друмског саобраћаја	237
Правни положај друмског транспортера	242
Правни режим возила у друмском саобраћају	244
Правни режим путева у друмском саобраћају	246
Закључивање уговора о међународном друмском превозу ствари	249
Међународни друмски товарни лист	251
Међународни друмски превоз робе на основу карнета ТИР	254
Уговор о друмском превозу ствари.....	255
Појам и врсте уговора о друмском превозу ствари	255
Уговор о друмском превозу ствари у нашем праву.....	257
Закључење уговора о друмском превозу ствари.....	258
Обавезе друмског превозиоца.....	260
Одговорност друмског превозиоца	270
Права друмског превозиоца.....	271
Престанак уговора о друмском превозу ствари	274
Уговор о друмском превозу путника	275
Уговор о друмском превозу пртљага	279

Шести део

ВАЗДУХОПЛОВНО ПРАВО	283
Улога и значај ваздушног саобраћаја.....	285
Појам и карактеристике ваздухопловног права.....	287
Извори ваздухопловног права.....	289
Закони.....	289
Међународне конвенције	290
О делатности међународних организација.....	292
Појам међународног ваздушног транспорта	293
Територијална мерила за утврђивање појма међународног транспорта.....	293
Временски критеријуми за утврђивање појма међународног транспорта.....	293
Врсте међународног транспорта.....	294
Редовни међународни транспорт уз накнаду	294
Бесплатни међународни транспорт	295
Сукцесивни међународни транспорт	296
Комбиновани међународни транспорт	297
Међународни чартер транспорт.....	297
Правни режим ваздушне пловидбе	298
Правни режим аеродрома.....	301
Правни положај ваздушног транспортера.....	303
Правни режим ваздухоплова.....	304
Уговори о ваздушном превозу.....	306
Врсте уговора о ваздушном превозу.....	307
Уговор о ваздушном превозу ствари.....	307
Обавезе ваздушног превозиоца	309
Обавезе наручиоца превоза односно пошиљаоца.....	310
Ваздухопловни товарни лист	312
Уговор о ваздушном превозу путника.....	312
Ваздушни превоз пртљага.....	314
Прихват и отпрема путника, пртљага и ствари код ваздушних превоза.....	315
Одговорност ваздушног транспортера.....	315

Субјективна одговорност ваздушног транспортера	316
Одговорност ваздушног транспортера за закашњење у превозу	316
Ослобађање ваздушног транспортера од одговорности	316
Објективна одговорност ваздушног транспортера	317

Седми део

О КОМБИНОВАНОМ ПРЕВОЗУ 319

Уговори о директном и комбинованом превозу робе	321
FBL - FIATA коносман за комбиновани транспорт	322

Осми део

ШПЕДИЦИЈА..... 329

Значај и развој шпедиције	331
Особине савремене шпедиције	332
Привредне функције шпедиције.....	332
Правно регулисање шпедиције у свету.....	333
Унутрашња и међународна шпедиција.....	334
Национални општи услови пословања шпедитера и њихова примена	335
Ограничења и искључења одговорности шпедитера	336
Осигурање шпедиције.....	338
Уговор о шпедицији.....	338
Појам и правна природа уговора о шпедицији (отпремању).....	338
Уговор о шпедицији (отпремању) у нашем праву	339
Закључење уговора о шпедицији.....	340
Обавезе шпедитера из уговора о шпедицији.....	341
Шпедитерова обавеза пријема ствари.....	341
Шпедитерова обавеза чувања ствари.....	343
Шпедитерова обавеза избора трећих лица	343
Шпедитерова обавеза избора превозног пута и врсте транспорта....	344
Шпедитерова обавеза закључења потребних уговора	344
Шпедитерова обавеза да осигура ствари.....	344
Шпедитерова обавеза полагања рачуна.....	345
Права шпедитера из уговора о шпедицији	345

Права шпедитера на награду (провизију).....	345
Право шпедитера на накнаду трошкова	346
Шпедитерова права на средства обезбеђења уговорних захтева	347
Одговорност шпедитера из уговора о шпедицији	347
Посебне врсте уговора о шпедицији	348
Међушпедитер и подшпедитер.....	348
Фиксна (паушална) и збирна (скупна) шпедиција.....	349
Престанак уговора о шпедицији.....	350

Девети део

ТРАНСПОРТНО ОСИГУРАЊЕ 351

Право осигурања	353
Врсте транспортног осигурања.....	355
Извори права транспортног осигурања	357
Закони и подзаконски прописи.....	357
Услови осигурања	358
Пословни обичаји.....	359
Организације које обављају послове транспортног осигурања.....	359
Осигуравајуће организације у нашој земљи.....	359
"Лојд"	361
Клубови за узајамно осигурање.....	363
Осигурање за рачун неодређеног лица	365
Осигурање по налогу трећег одређеног лица.....	366
Посредници осигурања.....	366
Закључење уговора о транспортном осигурању	367
Формални и неформални уговори о транспортном осигурању.....	367
Неслагање између садржаја уговора и полисе	369
Добровољно и обавезно закључивање уговора о транспортном осигурању	369
Привремена понуда за осигурање	370
Квотација	370
Полиса транспортног осигурања	371
Врсте полиса.....	371
Садржај полисе.....	373
Умножавање полисе транспортног осигурања	375

Тумачење полисе.....	376
Правна природа полисе	377
Пренос полисе	379
Лист покрића и потврда о закљученом осигурању.....	381
Елементи уговора о транспортном осигурању.....	382
Осигурани предмет	382
Осигурана свота	383
Ризици обухваћени транспортним осигурањем.....	384
Штете које је осигуравач обавезан да накнади	387
Трајање покрића из осигурања	388
Просторна ограничења покрића из осигурања	390
Премија	392
Обештећујући карактер транспортног осигурања.....	393
Уговором признати интерес осигурања.....	395
Обавезе уговорних страна из уговора о транспортном осигурању	396
Права и обавезе осигуравача.....	396
Права и обавезе уговарача осигурања.....	397
Права и обавезе осигураника	398
Ликвидација одштетних захтева.....	400
Констатација штете.....	400
Подношење одштетног захтева	401
Одређивање накнаде из осигурања	402
Напуштај	404
Европско саобраћајно право	405
Литература	407
Преглед домаћих прописа у области саобраћаја и комуникација.....	409
Одабрани прописи Европске уније.....	413
Прилози.....	427
Белешка о ауторима	447